

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 064221 19 Gž 2
Brčko, 10.09.2019. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Tešić Dragane kao predsjednika vijeća, Gligorević Ruže i Klaić Ilje kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca K. J. iz S. G., koga zastupaju punomoćnici B. I. i P.-B. M., advokati iz T., protiv tuženih A. M. iz B. B., koga zastupa punomoćnik M. O., advokat iz B i M Z iz D, koga zastupa punomoćnik M. M., advokat iz B., radi naknade štete, odlučujući o žalbama tužioca i prvotuzenog izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 064221 17 P 2 od 26.10.2018. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 10.09.2019. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalbe tužioca K. J. iz S. G. i prvotuzenog A. M. iz B. B. u dijelu kojim pobijaju presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 064221 17 P 2 od 26.10.2018. godine u stavu prvom (1.), drugom (2.), trećem (3.), četvrtom (4.), petom (5.), šestom (6.), devetom (9.), desetom (10.) i dvanaestom (12.) izreke se odbijaju i prvostepena presuda u tom dijelu POTVRĐUJE.

U preostalom dijelu kojim pobijaju stav sedmi (7.), osmi (8.) i jedanaesti (11.) izreke žalbe tužioca i prvotuzenog se uvažavaju i prvostepena presuda ukida i u tom dijelu predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 064221 17 P 2 od 26.10.2018. godine odlučeno je na slijedeći način:

1. „Obavezuje se prvotuzeni da tužiocu, na ime naknade materijalne štete po štetnom događaju od 01.09.2011. godine, po osnovu troškova liječenja, isplati iznos od 5.194,30 KM, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, računajući od 01.03.2014. godine pa do konačne isplate, u roku

od 30 dana od dana pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

2. Odbija se tužilac, sa viškom tužbenog zahtjeva, za naknadu materijalne štete po štetnom događaju od 01.09.2011. godine, po osnovu troškova liječenja, iznad dosuđenih 5.194,30 KM do utuženih 5.771,45 KM, kao neosnovanim.
3. Obavezuje se prvotuženi da tužiocu, na ime naknade materijalne štete po štetnom događaju od 01.09.2011. godine, po osnovu izgubljene zarade za period 01.09.2011.godine do 01.03.2014. godine, isplati iznos od 15.498,00 KM, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, računajući od 01.03.2014. godine pa do konačne isplate, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.
4. Odbija se tužilac, sa viškom tužbenog zahtjeva, za naknadu materijalne štete po štetnom događaju od 01.09.2011. godine, po osnovu izgubljene zarade za period 01.09.2011. godine do 01.03.2014. godine, iznad dosuđenih 15.498,00 KM do utuženih 17.220,00 KM, kao neosnovanim.
5. Obavezuje se prvotuženi da tužiocu, na ime izgubljene zarade po štetnom događaju od 01.09.2011. godine, u obliku rente počev od 01.03.2014. godine pa ubuduće, sve dok za to budu postojali zakonski razlozi, plaća mjesečni iznos od 379,80 KM zajedno sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom počev od dana dospelosti svakog pojedinačnog mjesečnog iznosa pa sve do konačne isplate, računajući dospelost sa prvim danom u mjesecu za prethodni mjesec, sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.
6. Odbija se tužilac, sa viškom tužbenog zahtjeva, na ime plaćanja izgubljene zarade po štetnom događaju od 01.09.2011.godine, u obliku rente, počevši od 01.03.2014.godine, iznad dosuđenih 379,80 KM do utuženih 422,00 KM, kao neosnovanim.
7. Obavezuje se prvotuženi da tužiocu, na ime naknade nematerijalne štete po štetnom događaju od 01.09.2011. godine, isplati slijedeće iznose i to: na ime pretrpljenih duševnih bolova zbog umanjenja opšte životne aktivnosti iznos od 38.500,00 KM, na ime pretrpljenih duševnih bolova zbog naruženosti iznos od 4.000,00 KM, na ime pretrpljenih fizičkih bolova iznos od 5.310,00 KM i na ime pretrpljenog straha iznos od 2.580,00 KM, što po svim vidovima nematerijalne štete iznosi 45.837,00 KM, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom počev od dana 26.10.2018.godine kao dana presuđenja pa do konačne isplate, u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

8. Odbija se tužbeni zahtjev, u dijelu kojim je traženo da se prvotuženi obaveže da tužiocu, na ime naknade nematerijalne štete, po štetnom događaju od 01.09.2011. godine, isplati iznos iznad dosuđenih 45.837,00 KM do utuženih 53.900,00 KM, kao neosnovan.
9. Odbija se tužbeni zahtjev tužioca, u dijelu kojim je traženo da mu prvotuženi na dosuđene iznose naknade nematerijalne štete isplati zakonsku zateznu kamatu počevši od 11.05.2013. godine kao dana podnošenja tužbe pa do 26.10.2018.godine kao dana presuđenja, kao neosnovan.
10. Odbija se tužbeni zahtjev kojim je traženo da se drugotuženik obaveže da tužiocu isplati naknadu materijalne štete u iznosu od 23.191,45 KM (i to na ime troškova liječenja iznos od 5.771,45 KM, na ime tuđe pomoći i njege iznos od 400,00 KM, na ime izgubljene zarade iznos od 17.220,00 KM) sa zateznom kamatom počevši od 01.03.2014.godine pa do konačne isplate, potom naknadu nematerijalne štete od 53.900,00 KM (i to na ime pretrpljenih duševnih bolova zbog umanjenja opšte životne aktivnosti iznos od 38.500,00 KM, na ime pretrpljenih fizičkih bolova iznos od 7.000,00 KM, na ime pretrpljenog straha iznos od 4.400,00 KM, na ime naruženosti iznos od 4.000,00 KM sa zateznom kamatom počevši od 01.03.2014. godine pa do konačne isplate), te da počevši od 01.03.2014. godine na ime izgubljene zarade zbog umanjenja radne sposobnosti plaća mjesečnu rentu u iznosu od po 422,00 KM sa zateznom kamatom počevši od prvog dana u mjesecu za prethodni mjesec, kao neosnovan, u cijelosti.
11. Obavezuju se prvotuženik da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 17.695,19 KM, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.
12. Obavezuju se tužilac da drugotuženiku naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.200,00 KM, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Protiv navedene presude žalbe su blagovremeno izjavili tužilac K. J. iz S. G. i prvotuženi A. M. iz B. B..

Tužilac K. J. žalbom pobija prvostepenu presudu u stavu drugom, četvrtom, šestom, osmom, devetom, desetom (u odbijajućem dijelu), kao i stavu sedmom (kojim je odlučeno o naknadi nematerijalne štete u odnosu na prvotuženog) i stavu dvanaest, kojim je tužilac obavezan da drugotuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.200,00 KM, zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da Apelacioni sud Brčko distrikta BiH žalbu uvaži, prvostepenu presudu u pobijanom dijelu preinači i u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev tužioca i tužene obaveže da tužiocu

solidarno naknade „sve potraživane vidove materijalne i nematerijalne štete sa pripadajućim zakonskim kamatama, kako je to tužilac potraživao ili da u krajnjem slučaju prvostepenu presudu u pobijanom dijelu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje“. Tužilac traži da sud tužene obaveže da pored troškova prvostepenog postupka solidarno mu naknade i troškove žalbenog postupka, pa za sastav žalbe traži iznos od 1.017,90 KM i taksu na žalbu u iznosu koji sud odredi.

Prvotuženi A. M. prvostepenu presudu pobija zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, a u vezi sa odredbama člana 154., člana 177., člana 192., člana 200. Zakona o obligacionim odnosima, člana 2. Zakona o preduzećima Brčko distrikta BiH, člana 2. Zakona o radu Brčko distrikta BiH, člana 2. stav 1. Zakona o prostornom planiranju i građenju i člana 84. Zakona o prostornom planiranju i građenju, s prijedlogom da Apelacioni sud Brčko distrikta BiH žalbu uvaži, prvostepenu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu radi održavanja nove glavne rasprave ili da prvostepenu presudu preinači „u smislu navoda iz žalbe“.

U odgovoru na žalbu prvotuženog A. M., tužilac osporava žalbene navode i predlaže da Apelacioni sud Brčko distrikta BiH žalbu prvotuženog A. M. odbije kao neosnovanu, te obaveže ga da tužiocu naknadi troškove sastava odgovora na žalbu.

Drugotuženi M. Z. u odgovoru na žalbu tužioca predlaže da ovaj sud odbije žalbu tužioca i potvrdi presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 064221 17 P 2 od 26.10.2018. godine.

Nakon što je ispitaio prvostepenu presudu u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 8/09, 52/10 i 27/14-u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Tužilac traži (konačno opredijeljenim zahtjevom na ročištu za glavnu raspravu dana 02.09.2016. godine) da mu tuženi solidarno naknade materijalnu štetu i to na ime troškova liječenja iznos od 5.771,45 KM, na ime tuđe pomoći i njege u periodu od 13.09.2011. godine do 18.10.2011. godine iznos od 400,00 KM, na ime izgubljene zarade u periodu od 01.09.2011. godine do 01.03.2014. godine iznos od 17.220,00 KM, te na ime izgubljene zarade u obliku rente da plaćaju mjesečni iznos od 422,00 KM, kao i da mu nadoknade nematerijalnu štetu u ukupnom iznosu od 53.900,00 KM (na ime pretrpljenih fizičkih bolova iznos od 7.000,00 KM, na ime pretrpljenog straha iznos od 4.400,00 KM, na ime umanjenja životne aktivnosti iznos od 38.500,00 KM, te na ime naruženosti iznos od 4.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe, tj. od 11.05.2013. godine), koja šteta je nastala iz štetnog događaja koji se desio dana 01.09.2011. godine.

Naime, tužilac je dana 01.09.2011. godine radeći za prvotuženog A. M. na izvođenju radova na kući drugotuženog M. Z. prilikom farbanja potkova krova stambenog objekta pao sa skele visoke 2-2,5 metra sa visine od 8 metara i zadobio tešku tjelesnu povredu u vidu preloma kuka, desne bedrene kosti u predjelu kuka, drugog slabinskog kičmenog pršljena i povredu kičmene moždine, pa je radi operativnog liječenja dana 06.09.2011. godine primljen na Kliniku za ortopediju i traumatologiju JZU Univerzitetsko kliničkog centra u T., gdje je operisan dana 10.09.2011. godine, a dana 20.12.2012. godine je penzionisan kao invalid rada I kategorije i utvrđen je trajni gubitak radne sposobnosti kod tužioca, pa traži da mu tuženi, koje smatra odgovornim, solidarno naknade štetu.

Prvotuženi A. M. je osporio osnov i visinu tužbenog zahtjeva, te istakao da nije privatni obrtnik, da prvotuženi nije obavljao nikakve poslove za drugotuženog, te da je tužilac „sam“ postavio montažnu skelu, koju je pri silasku oborio na sebe, pa je predložio da sud odbije tužbeni zahtjev tužioca u odnosu na njega i da mu tužilac naknadi troškove postupka.

Drugotuženi M. Z. je takođe osporio osnov i visinu tužbenog zahtjeva i istakao je prigovor nedostatka pasivne legitimacije, jer je tužilac kao zaposlenik prvotuženog bio angažovan na izvođenju građevinskih radova na kući drugotuženog, te da je prvotuženi bio dužan preuzeti sve radnje radi obezbjeđivanja sigurnosti radnika za vrijeme izvođenja građevinskih radova, te da odgovornost za nastanak štetnog događaja može postojati samo na strani tužioca ili prvotuženog, odnosno samo jedan od njih može biti odgovoran, a nikako drugotuženi. Stoga je predložio da sud odbije tužbeni zahtjev tužioca kao neosnovan u odnosu na njega i obaveže tužioca da mu naknadi troškove postupka.

Nakon provedenog dokaznog postupka prvostepeni sud je o tužbenom zahtjevu tužioca odlučio presudom broj 96 o P 064221 13 P od 02.09.2016. godine protiv koje su žalbe izjavili tužilac i prvotuženi A. M., pa je rješenjem Apelacionog suda Brčko distrikta BiH od 21.09.2017. godine prvostepena presuda ukinuta i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje u svim stavovima izreke, osim u četvrtom stavu izreke, koji žalbama nije pobijan, pa je u tom dijelu prvostepena presuda ostala neizmijenjena (zahtjev za naknadu tuđe pomoći i njege za period od 13.09.2011. godine do 18.09.2011. godine).

U ponovnom postupku, postupajući po uputama ovog suda, prvostepeni sud je donio pobijanu presudu kojom je odlučio kao u izreci presude iz razloga datih u obrazloženju, koji se svode na to da je nakon ocjene izvedenih dokaza, prvostepeni sud utvrdio da je dana 01.09.2011. godine u jutarnjim satima prilikom izvođenja građevinsko-zanatskih radova (farbanja potkova krova stambenog objekta) na kući drugotuženog M. Z. tužilac pao sa građevinske skele postavljene na balkonu kuće, kada je zadobio tešku tjelesnu povredu u vidu

preloma kuka, desne bedrene kosti u predjelu kuka, desnog slabinskog kičmenog pršljena i povredu kičmene moždine, da je dana 06.09.2011. godine tužilac primljen na Kliniku za ortopediju i traumatologiju JZU Univerzitetskog kliničnog centra u T. radi operativnog liječenja preloma desne butne kosti i drugog slabinskog pršljena, gdje je i operisan 10.09.2011. godine, da je tužilac penzionisan sa danom 20.12.2012. godine kao invalid rada I kategorije invalidnosti-trajni gubitak radne sposobnosti, koje činjenice među strankama nisu ni sporne.

Cijeneći iskaze saslušanih svjedoka, kao i iskaz prvotuženog A. M. prvostepeni sud je utvrdio da je prvotuženi A. Mi. angažovao tužioca K. J. i svjedoke radi obavljanja građevinsko-zanatskih radova na kući drugotuženog M. Z., a prema ranije postignutom usmenom dogovoru između tuženih, da je prvotuženi A. M. bio organizator tog posla (poslovođa) i da je on bio angažovan na obezbjeđenju radnika, grupisanje radnika, upućivanje na pojedina radilišta, određivanje radnog vremena, kontrola i plaćanje radnika, nabavka građevinskog materijala, nadzor nad izvršenim radovima itd., pa, iako nije zaključen pismeni ugovor o radu, tužilac je, kako je zaključio prvostepeni sud bio u faktičkom radnom odnosu kod prvotuženog, koji je, iako po zanimanju poljoprivrednik i nije imao registrovano preduzeće, niti samostalno preduzetništvo, bavio se izvođenjem zanatsko-građevinskih radova.

Utvrđujući odgovornost tuženih za nastalu štetu, te doprinos tužioca u istoj prvostepeni sud je cijenio nalaz i mišljenje vještaka zaštite na radu B. S., koji je, između ostalog, istakao da je do prevrtanja građevinske skele postavljene na balkonu na kući vlasništvo drugotuženog i pada skele sa tužiocem dana 01.09.2011. godine došlo iz dva razloga i to: zbog nepropisno postavljene i neučvršćene radne skele, koja je bila nestabilna i prilikom kretanja i rada radnika na skeli, vrlo lako se mogla prevrnuti u svakom momentu kad dođe do njenog preopterećenja ili ekcentričnog opterećenja njenih konstrukcija, a drugi razlog je taj što tužilac nije bio stručno osposobljen (obučen) za rad na skeli i nije znao potencijalnu opasnost od rada na skeli. Na strani tuženih vještak je naveo niz organizacionih i tehničko-tehnoloških propusta, koji su u uzročno-posljedičnoj vezi sa nastankom štetnog događaja, pa je na strani drugotuženog M. Z. (vlasnika kuće na kojoj su obavljani radovi i na terasi koje je bila montirana skela) učinjen propust, jer nije obezbijedio projektnu dokumentaciju za građenje objekta (nije građen objekat nego mijenjan je krov na kući drugotuženog koja je izgrađena 1989. godine, a tužilac je farbao potkov krova), nije osigurao stručni nadzor (nije donio akt kojim određuje nadzornog organa građenja na ovom privremenom gradilištu), zatim angažovao je prvotuženog A. M. za izvođenje građevinskih radova koji ne ispunjava uslove za obavljanje tih poslova (po zanimanju je poljoprivrednik i nema potrebnu stručnu spremu, nema registrovano preduzeće ili samostalno preduzetništvo, niti ispunjava uslove za obavljanje poslova građenja), niti je zaključio pismeni ugovor kojim bi bila regulisana međusobna prava i obaveze tuženih kao ugovornih strana.

Međutim, iako je štetni događaj nastao tokom izvođenja građevinskih radova na stambenom objektu drugotuženog M. Z. prvostepeni sud je, po ocjeni ovog suda, pravilno zaključio da se u konkretnoj situaciji ne mogu primijeniti odredbe člana 207. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78) o solidarnoj odgovornosti naručioca (prvotuženog A. M.) sa izvođačem radova, koje se odnose na štetu nanесenu trećem licu, a ne na štetu koju je pretrpio radnik izvođača radova prilikom izvođenja radova, jer se tužilac ne smatra trećim licem. Inače, činjenica da je drugotuženi M. Z. angažovao prvotuženog A. M. za obavljanje građevinskih poslova na svom stambenom objektu kao nestručno lice, koje ne ispunjava uslove za obavljanje poslova građenja, jer nema stručnu spremu za obavljanje tih poslova, niti registrovano preduzeće ili samostalno preduzetništvo, nije od značaja za odgovornost drugotuženog M. Z. za nastalu štetu, jer, kod toga da je prvotuženi A. M. obavljao građevinsku djelatnost na tom području duži niz godina jasno i nesmetano, ta činjenica nije ni morala biti poznata drugotuženom, koji je u svom iskazu naveo da mu to nije poznato, s obzirom na to da je prvotuženi A. M. slobodno obavljao građevinske radove i ranije.

Stoga je pravilno odlučio prvostepeni sud kada je odbio u cjelosti tužbeni zahtjev tužioca u odnosu na drugotuženog M. Z. (stav 10. izreke) i obavezao tužioca da drugotuženom M. Z. naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.200,00 KM (stav 12. izreke), koju tužilac i ne pobija konkretnim prigovorima, nego je naveo da je prvostepeni sud donio pogrešnu odluku o troškovima postupka, a ne ukazujući na to šta nije pravilno obračunato.

Neosnovani su žalbeni navodi tužioca da nema njegovog doprinosa nastaloj šteti kod toga da je pristao da radi na skeli, iako uopšte nije stručno osposobljen (obučen) za obavljanje tih poslova, a naročito na poslovima sa posebnim uslovima rada (skeli), na kojoj su prije tužioca već radila dva radnika, te, kako je vještak zaštite na radu utvrdio, stoga (što nije kvalifikovan za te poslove) nije ni primijetio da skela visine 2-2,5 metra montirana na terasi kuće drugotuženog M. Z. na visini od oko 8 metara, nije bila stabilna. Stoga je prvostepeni sud doprinos tužioca kao oštećenog lica u nastaloj šteti od 10% pravilno utvrdio, pa je pripadajuće iznose naknade štete (kako materijalne, tako i nematerijalne) smanjio za 10%, te pravilno postupio kad nije prihvatio nepouzdanе navode tuženih da je do pada tužioca sa skele došlo zbog nepravilnog penjanja ili silaženja sa skele od strane tužioca, kao ni pretpostavku vještaka zaštite na radu da je do pada moglo doći i zbog toga što je tužilac „možda dobio nesvjesticu“ prilikom pada sa skele.

Na strani prvotuženog A. M. (poslodavac tužioca) vještak zaštite na radu utvrdio je niz propusta i to: da prvotuženi, koji je po zanimanju poljoprivrednik, nema stručnu spremu iz građevinske struke, nema registrovano preduzeće ili samostalno preduzetništvo, nije imao propisanu dokumentaciju za obavljanje poslova u građevinarstvu, angažovao je radnike (kao i tužioca) za izvođenje građevinskih radova, a nije imenovao odgovorno lice za vođenje građevinskih

radova (rukovodilac gradilišta), nije ustrojio i vodio dokumentaciju koja je propisana kao obavezna za gradilište, nije propisno označio privremeno gradilište, nije odredio nadzorni organ, nije prijavio privremeno gradilište urbanističko-građevinskoj inspekciji zaštite na radu, nije prijavio nadležnim organima da se kritične prilike desila povreda na radu, niti je ispunjena i predana prijava o nesreći na poslu, nije utvrdio elaborat kojim bi se utvrdili naročito teški, naporni i po zdravlje štetni poslovi (radna mjesta sa posebnim uslovima rada), na privremenom gradilištu drugotuženog M. Z. vršena je zamjena krova na stambenom objektu, a nisu organizovani poslovi zaštite na radu, niti je prvotuženi A. M. kao izvođač radova donio opšti akt o zaštiti na radu, niti je tužilac, koji je po zanimanju mašinbravar bio edukovan iz oblasti zaštite na radu za poslove u građevinarstvu, niti mu je prvotuženi A. M. to omogućio, iako ga je angažovao da radi na tim poslovima. Zatim, vještak je utvrdio da je na privremenom gradilištu montirana i korištena građevinska skela za koju ne postoji propisana dokumentacija, niti postoje podaci o tome ko je je montirao skelu, kontrolisao i održavao i na kraju vještak je dodao i to da je prvotuženi A. M. tužioca rasporedio na poslove sa posebnim uslovima rada (rad na skeli), a da prije tog raspoređivanja tužilac nije obavio potrebne ljekarske preglede, ne postoji nikakva dokumentacija koja se odnosi na skelu, niti postoji kontrolna knjiga skele ovjerena od strane ovlaštenog stručnog lica na privremenom gradilištu.

Kod ovakvog stanja stvari (postojanje niza organizacionih i tehničko-tehnoloških propusta prilikom izvođenja građevinskih radova na predmetnom stambenom objektu i uz to nestabilna skela koja predstavlja opasnu stvar i činjenica da tužilac nije bio stručno osposobljen za rad na skeli) rad na balkonu, ukoliko nema propisanu zaštitnu ogradu, predstavlja opasnu djelatnost (građevinska djelatnost inače predstavlja opasnu djelatnost), pa se smatra da šteta potiče od te stvari, odnosno djelatnosti, izuzev ako se dokaže da one nisu bile uzrok štete, a što prvotuženi nije dokazao, pa je za štetu od opasne stvari odgovoran kao njen imalac, a za štetu od opasne djelatnosti odgovara kao lice koje se njom bavi, shodno odredbi člana 174. Zakona o obligacionim odnosima. To je nema sumnje prvostepeni sud pravilno zaključio da je za navedene propuste odgovoran prvotuženi A. M., pa je stoga odgovoran i za nastalu štetu tužiocu (materijalnu i nematerijalnu).

Stoga je prvostepeni sud pravilno odlučio kada je pobijanom presudom obavezao prvotuženog A. M. da tužiocu štetu naknadi, koji odgovara po principu objektivne odgovornosti, shodno odredbi člana 173. i člana 174. Zakona o obligacionim odnosima (kod nedokazanog uzroka izvan opasne stvari, odnosno djelatnosti).

Cijeneći provedene materijalne dokaze, te nalaz i mišljenje vještaka dr A. H., specijaliste za ortopedsku hirurgiju, dr K. B., neuropsihijatra, dr S. B. L., specijaliste medicine rada i vještaka ekonomske struke I. K., prvostepeni sud je pravilno odlučio o zahtjevu tužioca za troškove liječenja (ugradnja implantata za

lumbalnu kičmu), zatim o zahtjevu po osnovu izgubljene zarade i rente sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, te pripadajuće iznose naknade umanjio za 10%, koliko je tužilac (pristankom da radi na poslovima u građevinarstvu na skeli kao opasnoj stvari za koje nije obučen) doprinio nastanku štete, te tužioca odbio sa dijelom zahtjeva iznad dosuđenih iznosa za ove vidove štete, a žalbama tužioca i prvotuženog A. M. ne dovodi se u pitanje pravilnost i zakonitost prvostepene presude u stavu prvom (1.), drugom (2.), trećem (3.), četvrtom (4.), petom (5.), šestom (6.), devetom (9.), kojim je pravilno odbijen zahtjev tužioca za dosudu zakonske zatezne kamate na iznos naknade nematerijalne štete, a u skladu sa stavom sudova u Brčko distriktu da se zatezna kamata na nematerijalnu štetu dosuđuje od dana presuđenja, a ne od dana nastanka štete, te stavu desetom (10.) i dvanaestom (12.) izreke, pa je prvostepena presuda u tom dijelu potvrđena, na osnovu člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH.

Međutim, osnovano tužilac navodima u žalbi ukazuje da se prvostepena presuda ne može ni ispitati u dijelu koji se odnosi na dosudu nematerijalne štete, jer kad se saberu svi dosuđeni iznosi za pojedine vidove ove štete ne daju ukupan iznos od 45.837,00 KM, koliko je tužiocu dosuđeno (stav 7. izreke prvostepene presude), a što automatizmom dovodi u pitanje i odluku prvostepenog suda u stavu 8. izreke kojim je tužilac odbijen iznad dosuđenog iznosa od 45.837,00 KM (iako, kad se saberu navedeni pojedinačni iznosi za ove vidove nematerijalne štete dobije se zbir od 50.390,00 KM, kako je u žalbi navedeno), a slijedom toga ni odluka o troškovima, kojom je prvotuženi obavezan da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka (stav 11. izreke), ne može se ni ispitati.

Ovo posebno zbog toga što prvostepena presuda u obrazloženju (na strani 11., pasus 4.) ne sadrži razloge o tome na koji način je prvostepeni sud došao do iznosa od 45.837,00 KM, niti je dao razloge za dosuđenu visinu naknade za pojedine vidove nematerijalne štete, osim što je naveo da je cijenio Orijentacione kriterije za utvrđivanje pravične naknade od 01.04.2016. godine Apelacionog suda Brčko distrikta BiH, a što nije dovoljno, odnosno, „nije naveo okolnosti koje su uzete u obzir pri odmjeravanju visine pravične novčane naknade za pretrpljenu nematerijalnu štetu u smislu člana 200. Zakona o obligacionim odnosima“ (Službeni list SFRJ“, broj 29/78), na što se u žalbama ukazuje.

Stoga su žalbe tužioca i prvotuženog A. M. djelimično uvažene i prvostepena presuda ukinuta u stavu sedmom (7.), osmom (8.) i jedanaestom (11.) izreke i u tom dijelu predmet je vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje, na osnovu člana 336. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će otkloniti propuste na koje se ukazuje ovom presudom (dati potpune i jasne razloge za dosudu naknade nematerijalne štete za svaki vid štete posebno, imajući u vidu nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke i Orijentacione kriterije za utvrđivanje visine

naknade nematerijalne štete), te nakon toga donijeti novu pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku, te odlučiti i o svim troškovima parničnog postupka.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Dragana Tešić